

کتابی اقتصادی ضمانت اجرای کیفری
در کنترل بازار اوراق بهادار
جمهوری اسلامی ایران

علی نصراله‌ای

کتابخانه ملی و اسنادخانه ایران

۱۳۹۳

سرشناسه: نصرالهی دهقانی، علی، ۱۳۶۶ -
عنوان قرارداد: ایران. قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور: کارایی اقتصادی ضمانت اجرای کیفی در کنترل بازار اوراق بهادار جمهوری
اسلامی ایران/ علی نصرالهی دهقانی.

مشخصات نشر: اصفهان: نشر دارخوین، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ۱۶۴ ص

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۰-۰۲۵-۱

وضعیت فهرست نویسی: قیفا

یادداشت: کتابنامه: همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: اوراق بهادار -- ایران

موضوع: بورس -- ایران

موضوع: بورس -- قوانین و مقررات -- ایران

حقوق تجارت -- ایران

ردیف: ۱۳۹۳/۶۴/۹۳۷/۹۳۷ KM

رده بندی دیسی: ۳۶۶

شماره کتابشناسی: ۳۲۱۱

کارایی اقتصادی ضمانت اجرای کیفی
در کنترل بازار اوراق بهادار
جمهوری اسلامی ایران

علی نصرالهی دهقانی

ناشر: دارخوین

نوبت چاپ: اول

تیراژ: ۱۰۰۰

صفحه آرای: حامد شاهمرادی

طرح جلد: سید رضا موسوی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۰-۰۲۵-۱

تقدیم بہ:

روح پاک پدر،

کہ عالیٰ ترین آموخت

تا چگونہ در عرصہ زندگی بہ استاد کی را تجربہ نمایم

و بہ مادر،

دریای بی کران فداکاری و عشق

کہ وجودم برایش ہمہ رنج بود و وجودش برایم ہمہ مهر

شکرو سپاس

اتر که در این که در طول زندگی به اینجانب آموختن را سرمشق، اندیشیدن را آموزش، اندیشه را
حقیقت، گفتن را ایمان و هدف های مقدس را اراده و تلاش و بردباری را توصیه نمودند.
بویژه اساتید گرامی استاد آقایی که در محو باقری که بارهایی های ارزنده خود در انجام این کتاب مرا
یاری فرمودند کمال شکرو قدردانی های نام و همچنین از استاد جندم جناب آقای دکتر نوری
که با نقطه نظرات سازنده خود موجبات هرچی پرورشیدن این نوشته را فراهم نمودند، سپاس گذاری
می نمایم و از خدای منان برای این دو بزرگوار سلامتی و رفیقان عزیز و خواستارم.

۱۳	پیشگفتا
۱۵	مقدمه
۲۱	فصل اول: بازار اوراق بهادار و ضمانت اجرای قانونی در آن
۲۳	بازار
۲۳	اوراق بهادار
۲۳	بورس
۲۴	بازار بورس اوراق بهادار
۲۵	نقش بورس اوراق بهادار بر اقتصاد کشور
۲۶	پیشینه بورس اوراق بهادار در ایران و جهان
۲۶	پیشینه بورس در جهان
۲۸	پیشینه بورس در ایران
۳۶	انفساخ معاملات
۳۷	ب: تحلیل ضمانت اجرای جبران خسارت مدنی و وجه التزام در بازار بورس اوراق بهادار
۳۷	جبران خسارت مدنی
۳۸	وجه التزام
۳۹	پ: ضمانت اجرای خاص بازار بورس اوراق بهادار
۳۹	عدم تأیید معاملات
۴۰	توقف نماد معاملات
۴۰	تعلیق نماد معاملات
۴۲	ت: ابزارهای واکنشی در قانون بازار بورس اوراق بهادار
۴۲	ابزارهای کیفری مورد استفاده در قانون بازار اوراق بهادار
۴۳	ابزارهای انضباطی مورد استفاده در قانون بازار اوراق بهادار
۴۷	مبحث اول: توجیه استفاده از حقوق کیفری (حقوق جزا)
۴۷	قاعده درونی سازی هزینه‌ها
۴۸	قاعده تکمیلی بودن حقوق کیفری

۵۱	فصل دوم: جرائم بازار بورس اوراق بهادار
۵۳	تحلیل ضمانت اجراهای کیفری جرائم موجود در بورس ایران تطبیق با سایر کشورها
۵۳	مبحث نخست: جرائم خاص بازار بورس اوراق بهادار
۵۴	جرم معامله متکی بر اطلاعات نهانی
۵۴	مفهوم اطلاعات نهانی
۵۵	تعریف جرم
۵۷	تحلیل جرم‌انگاری معامله متکی بر اطلاعات نهانی
۵۸	الف: ناعادلانه و غیر اخلاقی بودن
۵۹	ب: تضاد با امانتداری
۵۹	ج: سوء اعتماد از بازار سرمایه
۶۰	د: تضییع منافع سهامداران
۶۰	هـ: تضییع غیر مشروع
۶۱	جرم فراهم کردن و افشاء اطلاعات در غیر موارد مقرر
۶۱	جرم عدم افشاء اطلاعات مهم به سازمان یا بورس مربوطه
۶۳	۱-۳- تحلیل تضییع منافع افشاء اطلاعات در بورس اوراق بهادار
۶۷	جرم دستکاری در قیمت بازار بورس اوراق بهادار
۷۱	جرم دستکاری در قیمت بازار بورس اوراق بهادار
۷۳	انتشار آگهی یا اعلامیه پند و نبوی در بورس تأییدیه سازمان
۷۶	مبحث دوم: جرائم عمومی بازار بورس اوراق بهادار
۷۶	جعل، استفاده از سند مجعول و افشاء اطلاعات خلاف واقع
۷۶	ارائه اطلاعات خلاف واقع به سازمان بورس
۷۷	ارائه یا تصدیق مستندات جعلی به سازمان بورس
۷۷	تصدیق اطلاعات خلاف واقع
۷۸	افشاء اسرار حرفه‌ای
۷۹	خیانت در امانت
۸۰	مبحث سوم: ماهیت جرم اقتصادی
۸۴	مقایسه جرم اقتصادی با سایر جرائم
۸۵	معیارهای غیرمستقیم
۸۶	معیارهای مستقیم
۸۶	الف: رابطه جرائم بورسی با جرم یقه سفیدی
۸۸	ب: ماهیت جرائم قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران

۹۳	فصل سوم: ضمانت اجرای کیفری در بورس اوراق بهادار
۹۵	گفتار اول: بررسی نتایج مثبت و منفی جرم‌انگاری در بازار بورس اوراق بهادار
۹۵	مبحث اول: تحلیل اقتصادی حقوق کیفری
۱۰۱	ب: ضرورت تحلیل اقتصادی در حوزه بازار بورس اوراق بهادار
۱۰۳	تحلیل اثباتی
۱۰۴	تحلیل هنجاری
۱۰۵	پ: جایگاه کارایی در تحلیل اقتصادی حقوق کیفری در حوزه بازار اوراق بهادار
۱۰۶	معیار بارتو
۱۰۷	معیار بالدور-هیگس
۱۰۸	مبحث دوم: تحلیل هزینه-فایده به عنوان معیاری برای سنجش هزینه‌ها
۱۱۲	هزینه‌های پس از وقوع جرم در بازار بورس اوراق بهادار
۱۱۳	گفتار دوم: تحلیل اقتصادی ضمانت اجرای کیفری
۱۱۴	مبحث اول: تحلیل ضمانت اجرای کیفری در بورس اوراق بهادار
۱۱۴	الف: نحوه جرم‌انگاری
۱۱۵	ب: نوع مجازات
۱۱۶	تحلیل اقتصادی مجرم‌انگاری و جرم‌انگاری
۱۱۷	تحلیل اقتصادی مجازات کیفری
۱۱۸	ج: شدت مجازات
۱۱۹	مبحث دوم: معیارهای تعیین مجازات و ضمانت‌های پهنه در بازار بورس بهادار
۱۱۹	الف: بررسی معیارهای تعیین مجازات کیفری
۱۲۰	ب: مجازات پهنه
۱۲۳	سخن آخر
۱۲۷	فهرست منابع
۱۲۷	منابع فارسی
۱۳۱	ب: پایان‌نامه
۱۳۲	منابع لاتین
۱۳۶	الف: تارنماهای داخلی:
۱۳۷	الف: قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران
۱۴۱	ب: دستور العمل اجرایی فصل ششم قانون بازار اوراق بهادار مصوب ۱۳۸۶/۶/۱۲
۱۶۰	سازمان بورس اوراق بهادار

پیشرفت اقتصادی یک جامعه متأثر از تحولات سرمایه‌گذاری است. از حدود دو قرن پیش تاکنون، بازار اوراق بهادار عنوان بهترین راه جهت سرمایه‌گذاری ایجاد گردیده است. قانون‌گذار ایران نیز در مسیر توسعه و گسترش این بازار و به منظور شفاف سازی بازار اوراق بهادار، نظارت موثر بر این بازار و به تبع آن، قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران را تصویب کرد.

از جمله نوآوری‌های این قانون، جرم‌انگاری‌های جدید و خلق عناوین مجرمانه نوین برای بازار اوراق بهادار می‌باشد. مسلماً قانونگذار در راستای حمایت از بازار بورس اوراق بهادار، از انواع ضمانت اجراها استفاده کرده که یکی از آنها ضمانت اجرای کیفری است. با توجه به هزینه‌های فراوان جرم‌انگاری برای دولت و همچنین با توجه به اهداف استفاده از ضمانت اجراء کیفری که در درجه اول تضمین حسن اجرای جامعه و در درجه دوم تضمین حقوق سرمایه‌گذاران در بورس است، جرم‌انگاری‌های جدید، گرفته در بورس اوراق بهادار متناسب با جرم نبوده و طبق معیارهای کارایی ممکن است نباشد. بی‌توجهی به مبانی علمی جرم‌انگاری در بازار بورس و تبعیت نکردن از سیاست کیفری مشخص در این حوزه و همچنین اقتباس گسترده و در عین حال فاقد مبانی نظری حقوقی از نمونه‌های خارجی، منجر به عدم کارایی قوانین و ضمانت اجراهای کیفری مقرر در قانون بورس اوراق بهادار، گردیده است.

از طرفی توازن و تعادل بین منافع اجتماعی و اقتصادی جرم‌انگاری در حوزه‌های اقتصادی و رعایت حقوق اساسی افراد از مهم‌ترین ملاحظات است که در وضع مقررات کیفری در خصوص فعالیت‌های اقتصادی بایستی در نظر گرفته شود. ما در این کتاب به دنبال بررسی کارایی ضمانت اجرای کیفری مقرر در بازار بورس اوراق بهادار با استفاده از تحلیل اقتصادی حقوق هستیم. تا با لحاظ معیارهای کارایی به بررسی این ضمانت اجراها بپردازیم.

بورس به عنوان یکی از بازارهای سرمایه سازمان یافته تأثیر زیادی بر اقتصاد جوامع دارد تا آنجا که امروزه در بسیاری از کشورها بورس ها نبض اقتصاد را در دست دارند، و اکنون دیگر نمی توان اقتصاد مبتنی بر بازار را یافت که فاقد بورس باشد.^۱ بازار بورس اوراق بهادار به مانند پلی است که پس اندازهای اقتصادی را که مازاد دارند به واحدهای سرمایه گذاری که بدان نیازمندند انتقال می دهد، با رشد پس اندازها سرمایه گذاری افزایش یافته و رشد اقتصادی حاصل می گردد.^۲

میزان نقل و انتقال سهام و اوراق قرضه در بورس اوراق بهادار و امنیت حاکم در این بازار یکی از شاخص های مهم توسعه یافتگی و پیشرفت کشور محسوب می شود. خرید و فروش سهام و اوراق بهادار، حفاظت از اطلاعات محرمانه و بسته های کیفی مرتبط با بازار بورس و غیره، موضوعاتی حقوقی مهمی هستند که در اقتصاد و بورس اوراق بهادار مطرح می شوند. با اینکه قدمت بازار بورس سهام و اوراق بهادار در بسیاری از کشورها به پیشتر از دو قرن باز می گردد و به تبع آن تحولات تقنینی زیادی در آن کشورها پدیدار گشته است، که منجر به، گنجینه ای با ارزش و غنی از رویه قضایی و داوری در مورد بورس اوراق بهادار شده است. اما متأسفانه سابقه قانونگذاری در ایران در زمینه بورس اوراق بهادار حکایت از اقتباس گسترده، و در عین حال فقدان مبانی نظری حقوقی از

۱ - جهانخانی، علی، پارسائیان، علی، بورس اوراق بهادار، ص ۷.
 ۲ - حافظیه، علی اکبر، بازار سرمایه و نقش بازار بورس اوراق بهادار در اقتصاد کشور، ص ۱.

نمونه‌های خارجی دارد. بی‌توجهی به مبانی علمی جرم‌انگاری در بازار بورس و تبعیت نکردن از سیاست کیفری مشخص در این حوزه، موجب عدم کارایی قوانین و ضمانت اجرای کیفری مقرر در قانون بورس اوراق بهادار، گردیده است. در واقع بازار سرمایه بویژه بازار بورس اوراق بهادار بدون زیر ساخت‌های مناسب کارکرد مناسبی نخواهد داشت.

سیاست‌های اقتصادی هر کشور به عنوان خط مشی و تدابیری هستند که دولت برای شبر امور اقتصادی خود در نظر می‌گیرند. برای رسیدن به پیشرفت اقتصادی می‌بایست مجموعه قوانین مرتبط با موضوع است. مقنن زمانی به هدف غایی که تنظیم و تنسيق روابط اجتماعی است خواهد رسید که مقررات در جامعه اجرایی شود و برای تحقق این امر نیز به ضمانت اجرای کارا برای نقض این مقررات هست. پس می‌توان گفت که وجود ضمانت اجرای کارا و موثر از یک سو به عنوان یک ضرورت اجتماعی و از سوی دیگر تحت عنوان یک ضرورت اقتصادی همواره لازم بوده است.

بازار اوراق بهادار نیز می‌تواند یک شاخص پیشرفت اقتصادی از این قاعده مستثنی نمی‌باشد. در یک بازار متعادل و کارا می‌توان انتظار داشت که فعالیت‌های بازار اوراق بهادار به عنوان یک نماگر پیشرو بتواند به یاری مدیر مناسب جهت حرکت اقتصادی نسبت به سمت و سوی مورد پیش بینی کمک نماید. یکی از اصول بنیادین پدید آمدن چنین حالتی آن است که فعالیت بازار، متضمن شفافیت، قاعده‌مندی و منصفانه بودن شرایط باشد. که این امر با ایجاد زیرساخت‌های قانونی میسر می‌شود.

از بازاری که از الزامات و حمایت‌های قانونی لازم برخوردار نیست، نمی‌توان انتظار داشت که بازتاب دهنده درستی از شرایط و واقعیت‌های اقتصادی حاکم بر ساز و کار عرضه و تقاضا باشد. در واقع عدم تنظیم و تنسيق قواعد مربوط به بورس اوراق بهادار می‌تواند تمامی مزیت‌ها و منافع اقتصادی آن را با تهدید جدی مواجه سازد. حمایت کیفری از خود بازار بورس اوراق بهادار و سرمایه‌گذاران و وجود ضمانت اجرای کارا و موثر از جمله راهکارهای مهمی است که خواهد توانست با ایجاد امنیت سرمایه‌گذاری زمینه مبادلات، منجر به توسعه عمقی روابط اقتصادی به خصوص از طریق اوراق بهادار گردد. اهمیت و ضرورت وجود ضمانت اجرای کارا در قانون بورس اوراق بهادار بدین جهت است که از طرفی اجرای قوانین بورس به طور مستقیم با حقوق و اموال سرمایه‌گذاران در ارتباط است و از طرفی خریدار و فروشنده به صورت متقابل با یکدیگر به داد و ستد

نمی‌پردازد و در بیشتر مواقع یکدیگر را نمی‌شناسند و این موضوع خود می‌تواند ریسک عدم انجام تعهد را بالا ببرد.^۲

با توجه به مطالب عرض شده و اهمیت بورس، قانونگذار ایران بر آن شد که همسو با رویکرد دیگر کشورها به منظور شفاف سازی بازار اولیه و ثانویه اوراق بهادار و نظارت موثر بر این بازارها و رفع موانع دیگر توسعه بازار سرمایه در سال ۱۳۸۴، قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران را با الگو برداری کلی از قوانین آمریکایی تصویب کرد. از جمله نوآوری‌های این قانون، جرم‌انگاری‌های جدید و خلق عناوین مجرمانه نوین برای بازار اوراق بهادار می‌باشد به طوری که فصل ششم آن قانون به جرائم و مجازات‌های کیفری از ماده ۴۶ تا ۵۲ اختصاص یافته است.

جرم‌انگاری‌ها انجام شده در قانون بورس اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران از منظر قابلیت پیش‌بینی‌های ارتکاب (یا از منظر قانون حاکم بر جرم) به دو دسته کلی قابل تقسیم هستند. یک دسته از این جرائم فقط در بازار اوراق بهادار و بازار سرمایه قابلیت ارتکاب دارند (جرائم اختصاصی بازار اوراق بهادار) بدین گونه که موضوع این گونه جرائم به طور خاص در مورد اوراق بهادار و معاملات اقتصادی که در این حوزه مالی به وقوع می‌پیوندد.

جرائمی نظیر انجام معاملات مبتنی بر اطلاعات نهانی و سوء استفاده از اطلاعات نهانی در زمره این جرائم هستند. در مقابل جرائمی هستند که بازار بورس قلمروی انحصاری ارتکاب آن‌ها نیست و در واقع موضوع انحصاری این جرائم به طور خاص بورس و معاملات بورسی نیست که به جرائم عمومی در مورد اوراق بهادار نام دارند. مثل جرم خیانت در امانت موضوع ماده ۵۰ قانون بورس اوراق بهادار.^۳

ارتکاب جرم در بازار بورس اوراق بهادار می‌تواند به کارکرد مجری نهادهای اقتصادی لطمه زده و موجب سلب اعتماد کنشگران اقتصادی شود. نکته‌ای که برونده انرون^۵ در ایالات متحد آمریکا به اعتماد سرمایه‌گذاران بازار بورس و در نهایت رونق اقتصادی

۳- انصاری، علی، صفدری، مرضیه، مطالعه تطبیقی ضمانت اجرای حقوقی معاملات در بازار سرمایه، ص ۲.
۴- «کارگزار معامله‌گر» یا «بازارگردانی» که اوراق بهادار و وجوهی را که برای انجام معامله به وی سپرده شده و وی موظف به نگاه‌داری آن در حساب‌های جداگانه است، برخلاف مقررات و به نفع خود یا دیگران مورد استفاده قرار دهد، به مجازات‌های مقرر در ماده (۶۷۴) قانون مجازات اسلامی مصوبه ۱۳۷۵/۳/۶ محکوم خواهد شد.

Affaire Enron - ۵

این کشور آسیب رساند.^۶ به طور کلی اگر چه جرائم بورسی در آمار رسمی بزهکاری جایگاهی بالایی ندارد، ولی آثار آن بسیار زیاد و نگران کننده است.^۷

از آن جا که مرتکبین جرائم بورسی در علم جرم شناسی با عنوان یقه سفیدها شناخته شده اند که به طور معمول اشخاصی، دارای ضریب هوشی بالا و ذی نفوذ جامعه هستند و با توجه به تأثیر مخربی که این گونه جرائم بر اقتصاد دارد، مطالعه آن واجد اهمیت است. به عبارت دیگر به لحاظ اهمیت معاملات اوراق بهادار و تأثیر مهم آن بر اقتصاد کشور، کمبود منابع در این زمینه و تازه تصویب بودن مقررات کیفری در این خصوص، آمار بالایی از تکاب جرائم اقتصادی، نیاز قضات و مسئولین امر به آگاهی از این قوانین و تحلیل های حقوقی مختلف برای اجرای بهتر عدالت، بررسی این موضوع را حائز اهمیت کرده است.

باید گفت که هر اقدام دولت برای جرم انگاری و بکارگیری ضمانت اجرای کیفری، بدون تحقیق درباره آن که با راه های دیگری برای جلوگیری از نقض موفقیت آمیز هستند یا نه، موجه نیست. حتی اگر خود این ضمانت اجرای کیفری اینکه تقدم و تأخر با کدام ضمانت اجراست، جنبه نقیصه اندان یا اقدامات تأمینی نیاز به بررسی اقتصادی دارد. بی تردید حقوق کیفری دارای ظرفیت خاصی است و گنجایش ورود جرائم به صورت محدود را دارد و هرگونه استفاده بی رویی از آن می تواند عواقب و پیامدهای ناگواری به دنبال داشته باشد.

مسئله بعدی، داشتن ویژگی بازدارندگی مجازات است که به نظر می رسد مهمترین هدف حقوق کیفری بوده و در تعیین مجازات های کیفری جرائم علیه بازار بورس اوراق بهادار بسیار مهم به نظر می رسد. ضعف قوانین حمایتی همان سرمایه گذاری خطرپذیر را در حوزه های وابسته به حمایت های حقوقی از سرمایه گذاران منعکس می کند. در حالی که رشد کشورهای در حال توسعه مستلزم میزان بالایی از سرمایه گذاری خطرپذیر است. به نظر می رسد در حال حاضر می توان با بررسی هایی که بر پایه تحلیل های اقتصادی

۶- پس از ورشکستگی این شرکت در سال ۲۰۰۱، دولت آمریکا تلاش کرد تا با دو برابر کردن کیفرهای پیش بینی شده برای جرم تنظیم و ارائه حساب های تقلبی و تسری مسئولیت کیفری به اعضای اشخاص درگیر در اعلام حساب های تقلبی، اعتماد از دست رفته سرمایه گذاران را جلب کند. برای اطلاع بیشتر، ر. ک.: مری، دلماس-مارتی، حقوق کیفری وجهانی شدن، مترجم، نجفی ابرند آبادی، علی حسین، [دیپاچه] در دلماس مارتی، در نظام های بزرگ سیاست جنائی، مترجم، نجفی ابرند آبادی، علی حسین.

۷- طبق نوشتگان جرم شناختی آمریکا، خسارت ناشی از جرم های اقتصادی بیست تا چهل برابر بیشتر از جرم های خیابانی است. ژانلوکبچرونی کلاکوز، جرم اقتصادی و کنترل آن، مترجم، شهرام ابراهیمی، مجله حقوقی دادگستری، شماره ۶۱ ص ۵.

است، با وجود پذیرش نظام حمایتی، از جمله نظام حمایتی کیفری در جهت منافع کشور نیز گام برداشت.

باتوجه به مطلب بالا هدف از انجام تحقیق حاضر ابتدا تصویر کلی از ضرورت حمایت از بورس اوراق بهادار و به توجیه این مسئله در پرتو ضمانت اجرای کیفری می‌پردازیم. در وهله بعد به تحلیل ضمانت اجرای کیفری جرائم بازار اوراق بهادار (جرائم خاص بازار اوراق بهادار و جرائم عام بازار اوراق بهادار) از دید کارایی اقتصادی و معرفی و تطبیق یک یک این جرائم با سایر کشورها خواهیم پرداخت. چرا که، با توجه به این نکته که، فعالیت بازار سرمایه کشورها نیز در حال جهانی شدن است مطالعه تطبیقی در این حوزه، موجب شناخت نقاط قوت و ضعف حقوق داخلی می‌شود. هرچند جهانی شدن خود، قانونگذار را بر نصوب قوانین کارتر و پیش بینی مجازات بهینه یاری خواهد کرد. در نهایت این مطالعه شایسته جامع و کامل در خصوص سیاست جنایی و حقوق جزا اختصاصی حاکم بر جرائم در بورس اوراق بهادار و پیشنهاد ضمانت اجرای مناسب در کشور در خصوص بورس، هدف ما از این تحقیق است.

این کتاب درصدد آن است تا کارایی اقتصادی ضمانت اجرای کیفری^۸ در کنترل بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران را مورد بررسی قرار دهد و در کنار تحلیل اقتصادی حقوق کیفری و تطبیق با سایر کشورها این سوال جواب دهد که با توجه به اینکه قانونگذار ما حمایت از بازار بورس اوراق بهادار را پذیرفته و مسلماً در راستای اجرای آن از انواع ضمانت اجراها استفاده کرده که یکی از آن ضمانت اجرای کیفری است.

حال مسئله اساسی این است که با توجه به گزینه‌های مختلف اوانی که جرم‌انگاری برای دولت و مالیات دهندگان دارد، آیا استفاده از آن ضمانت اجرای کیفری برای تضمین حقوق جامعه در درجه اول و سرمایه‌گذاران در درجه دوم با عملی بودن خواهد بود؟ و آیا اینکه ضمانت اجرای وضع شده دارای کارایی اقتصادی است؟ انتظار می‌رود که در پایان، دستاوردهای این تحقیق بتواند قانونگذار را در تدوین سیاست جدید کمک نماید و با مدد قانونگذاری جامع، کارآمدی مقررات کیفری را بیشتر نماید.

۸ - در این کتاب فقط به تحلیل کارایی ضمانت اجرای کیفری در بورس اوراق بهادار پرداخته شده است و به ضمانت اجرای مدنی و انضباطی در برخی موارد به طور مختصر اشاره شده است و به تحلیل آن‌ها پرداخته نشده است.

برای رسیدن به اهداف فوق این کتاب در سه فصل تنظیم شده است. شیوه ترتیب مطالب به گونه است که پس از ذکر کلیاتی در خصوص موضوع، اشاره‌ای به تحلیل اقتصادی حقوق کیفری در حوزه بورس اوراق بهادار و اقسام ضمانت اجراء و جرائم موجود در بازار اوراق بهادار خواهیم کرد و در نهایت به تحلیل اقتصادی ضمانت اجرای کیفری بازار اوراق بهادار خواهیم پرداخت.

در فصل اول طبق روال معمولی، به کلیات در خصوص موضوع خواهیم پرداخت (به طور کلی و جامع). به این نحو که در طی دو گفتار به موضوع کلیات می‌پردازیم. در گفتار اول در ابتدا پس از بیان تعاریف و تاریخچه این نهاد مالی به ضرورت ضمانت اجرای قانونی در بازار بورس اوراق بهادار و اقسام ضمانت اجراء قانونی اشاره‌ای می‌کنیم و در گفتار دوم به انواع نظریه‌های جرم‌انگاری در بورس اوراق بهادار خواهیم پرداخت. فصل دوم تشکیل از دو گفتار است که در گفتار اول به بررسی جرائم و ضمانت اجرای آن در برابر اوراق بهادار اختصاص یافته است که این گفتار از دو عنوان فرعی تشکیل شده، که در این عنوان طی نه عنوان فرعی، جرائم اختصاصی بازار اوراق بهادار تحلیل شده‌اند و با سایر جرائم تطبیق داده شده است و در ذیل دومین عنوان به جرائم عمومی در بورس اوراق بهادار اشاره‌ای شده است.

نظر به اینکه استفاده از ضمانت اجراء کیفری باید متناسب با عمل ارتكابی باشد لذا جهت تحلیل این موضوع در فصل سوم به آن پرداخته شده است. در این فصل به تحلیل اقتصادی جرم‌انگاری و ضمانت اجرای کیفری موجود در بازار اوراق بهادار (جزای نقدی، حبس) خواهیم پرداخت و به طور کلی در این فصل اقتصادی آن‌ها را مورد ارزیابی قرار می‌دهیم و در نهایت پاسخگوی این هستیم که آیا این ضمانت اجرای کیفری وضع شده در فصل ششم قانون بورس اوراق بهادار بر طبق اصول کارایی اقتصادی و معیارهای تحلیل اقتصادی حقوق کیفری، کارایی اقتصادی دارند یا خیر؟ و در آخر معایب و محاسن آن را بیان می‌کنیم.

در گردآوری اطلاعات از روش تحلیلی و توصیفی استفاده شده است. به این کمبود یا بهتر گفته شود فقدان منابع در این زمینه عمده منابع این کتاب از کتب یا مقالات حقوقی لاتین بدست آمده است همچنین در موارد متعددی از اسناد و مدارک و مقالات معدودی که در این زمینه وجود داشته است به تحلیل موضوع پرداخته شده است.